

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314219303
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2314219303.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Martina Holiča a JUDr. Ivety Jankovičovej v právnej veci žalobkyne: Mgr. Z. I., nar. XX. O. XXXX, bytom Z., R. XXX/XX, zastúpenej: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Stará Vajnorská cesta 37, IČO: 36 264 750, proti žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody 12.869 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 20. septembra 2016 č. k. 8C/307/2014-172 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti náhrady za bolesť vo výške 150 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 13. decembra 2013 do zaplatenia a v časti náhrady trov konania r u š í a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12.719 eur odvolací súd m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 2.382,80 eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietá .

III. Nariaďuje súdu prvej inštancie vykonanie opravy úvodnej časti napadnutého rozsudku v označení predmetu konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie čiastočne zastavil konanie o zaplatenie 2.254 eur s 5,25%-ným ročným úrokom z omeškania od 13. decembra 2013 do zaplatenia a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej a Slovenskej republike nepriznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 442 ods. 1, § 444, § 449 ods. 1 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 5 ods. 1, 2, 5 ZoBS (zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov), § 15 ods. 1 ZoZP (zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa dňa 28. januára 2012 utrpela škodu na zdraví v dôsledku úrazu pri dopravnej nehode, pričom za vinného bol uznaný poistenec žalovanej L. I. (rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/269/2012, keď ako vodič vozidla Škoda Octavia vošiel do jazdnej dráhy prichádzajúcemu vozidlu a došlo k ich zrážke, pri ktorej vozidlo značky Opel Vectra vyšlo mimo cestu na chodník a narazilo do žalobkyne ako chodkyne, ktorá tak utrpela mnohopočetné zranenia). Žalobou si žalobkyňa uplatňovala bolestné za pomliaždenie hrudnej chrbtice 20 bodov, pomliaždenie bedrovej chrbtice 20 bodov (hodnota bodu 16,10 eur), spolu 2 x 322 eur,

ako i sťaženie spoločenského uplatnenia, a to ľahké obmedzenie hybnosti bedrového kĺbu vľavo 100 bodov (hodnota bodu 16,10 eur), t. j. 1.610 eur, ktoré žalovaná odmietla mimosúdne plniť. Uplatňovala si aj rozdiel vo výške doplatku náhrady za bolesť, ktorú žalovaná vyplatila za 395 bodov, avšak v hodnote 15,72 eur za jeden bod, t. j. sumu 6.209,40 eur, pričom správna výška náhrady bolestného predstavovala 6.359,50 eur (16,10 eur x 395 bodov), teda finančný rozdiel činil 150 eur (celkový nárok žalobkyne titulom náhrady škody na zdraví bol vyjadrený sumou 2.404 eur). V priebehu konania došlo k pripusteniu zmeny žaloby o sumu 12.719 eur, v dôsledku rozšírenia žalobného petitu o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 ZoBS v rozsahu 50% z uplatnenej náhrady, považujúc za prípad hodný osobitného zreteľa uznanie invalidity žalobkyne (náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia 1.580 bodov, t. j. 25.438 eur, z toho 50% predstavovalo sumu 12.719 eur). V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby vo výške 2.254 eur s príslušenstvom (náhrada bolestného), zostatok nároku žalobkyne predstavoval 150 eur (rozdiel na doplatku bolestného v dôsledku rozdielného bodového ohodnotenia), pričom žalovaná v priebehu konania uhradila žalobkyni aj časť zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 5%, teda vo výške 1.191,40 eur. Súd prvej inštancie preto konštatoval spor medzi stranami vo finančnom vyjadrení hodnoty bodu bolestného, či táto hodnota má byť určená v čase, keď žalobkyňa utrpela úraz (kedy hodnota bodu predstavovala 15,72 eur) alebo v čase vyhotovenia znaleckého posudku (hodnota bodu bola 16,10 eur). Súd prvej inštancie dôvodil, že ohodnotiť bolesť je možné akonáhle je ustálený zdravotný stav poškodeného. Nie je pritom rozhodujúce, kedy vyhotoví ošetrojúci lekár posudok. Pre stanovenie náhrady za bolesť je rozhodujúci okamih, kedy došlo k poškodeniu zdravia. Pre posúdenie, podľa ktorej vyhlášky má byť odškodnenie bolesti, nie je rozhodujúci okamih, kedy sa ustálil zdravotný stav žalobcu, ale okamih, kedy vznikla bolesť (na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie označil rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, ďalej len „NS ČR“, sp. zn. 32 Odo 132/2005). Žalovaná tak uplatňovala pri odškodňovaní žalobkyne správnu vyhlášku a žaloba bola v časti náhrady bolestného vo výške 150 eur súdom prvej inštancie zamietnutá ako nedôvodná. Úsudok o primeranosti zvýšenia odškodnenia má (podľa záveru súdu prvej inštancie) vychádzať z konkrétnych individuálnych okolností posudzovanej veci, ako i zo všeobecnej skúsenosti súdu, s prihliadnutím na iné prípady podobného druhu. Akékoľvek ďalšie zvýšenie odškodnenia by zodpovedalo ešte ťažším následkom či strate výnimočných schopností životného uplatnenia v oblasti pracovnej, športovej, kultúrnej a pod. (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25 Cdo 2356/2013). Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vypočítané na základe bodovej výmery predstavuje už samo o sebe náhradu za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, i plnenia jeho spoločenských úloh. Predpokladom primeraného zvýšenia bodového ohodnotenia v lekárskom posudku je však existencia takých výnimočných skutočností, ktoré umožňujú záver, že najmä vzhľadom na uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, napr. pri uspokjovaní jeho životných a spoločenských potrieb, vrátane výkonu povolania, prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom aj s ohľadom na vek poškodeného v čase vzniku škody na zdraví i na jeho predpokladané uplatnenie v živote, nemožno obmedzenie poškodeného vyjadriť len základným odškodnením (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 524/2012). Výsluchom žalobkyne mal súd prvej inštancie preukázať, že pred úrazom, ako aj v súčasnosti, pracuje na rovnakom pracovnom mieste, v tom istom pracovnom zaradení na úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Úraz tak nemal vplyv na jej pracovné uplatnenie, prípadne na ďalší kariérny postup. Žalobkyňa naďalej obýva štvorizbový rodinný dom a kvalita bývania je rovnaká ako pred úrazom, tak i po ňom. Žalobkyňa žila a žije v tom istom rodinnom prostredí a je schopná zabezpečovať chod domácnosti. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že stav po úraze sa u žalobkyne negatívne prejavuje v tom, že dochádza do práce autom, avšak vozí ju manžel. V záhrade nemôže vykonávať práce, ktoré mala rada a nemôže chodiť na turistiku. Zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 5% preto súd prvej inštancie považoval za adekvátne stavu, v ktorom sa žalobkyňa nachádza. Súd prvej inštancie prihliadal aj na skutočnosť, že zdravotný stav žalobkyne pred úrazom sa podľa znaleckého posudku podieľal na jej invalidite v rozsahu 10%. Podstatnými okolnosťami ovplyvňujúcimi súčasný zdravotný stav žalobkyne je podľa názoru súdu prvej inštancie obezita, ktorá sa prejavila u žalobkyne i pred úrazom. Aktivity, ktoré mohla vykonávať pred úrazom a v súčasnosti nie, boli tak pokryté odškodnením sťaženia spoločenského uplatnenia, s navýšením o 5%. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 225 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov), na základe ktorého úspešnej žalovanej bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100% voči žalobkyni v konaní neúspešnej. Náhrada trov konania bola priznaná aj Slovenskej republike vzhľadom k tomu, že časť znaleckého posudku bola financovaná zo štátnych prostriedkov.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti vo veci samej podala včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Z predloženého znaleckého posudku MUDr. A. Suchánka č. 3/2016 z 5. apríla 2016 vyplýva, že hodnotenie bolesti bolo možné vykonať po konzultácii traumatológa v Bratislave na klinike úrazovej chirurgie, kde rozhodli, že operácia pre nestabilitu ľavého kolena nie je indikovaná (7. februára 2013). Podľa odbornej literatúry (komentár k O. z. JUDr. I. Fekete) výška náhrady za bolesť sa určí tak, že podľa prílohy č. 1 ZoBS lekár vykoná bodové ohodnotenie a podľa § 5 ods. 1 ZoBS výška náhrady za 1 bod bola 2% priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky, zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1 za 1 bod a výsledná suma sa zaokrúhli najbližšie celé euro smerom nahor. Nárok na náhradu škody vzniká preto dátumom vyhotovenia lekárskeho posudku. Opačným výkladom by sa muselo dospieť k záveru, že nárok na náhradu vzniká a existuje ešte predtým, ako je možné ho vôbec vyčíslieť. Rovnako súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil v časti nároku na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne. V zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V zmysle vykonaného dokazovania bola žalobkyni priznaná invalidita s mierou poklesu zárobkovej schopnosti 65% a podľa znaleckého posudku, ako i posudkov Sociálnej poisťovne, diagnózy nesúvisiace s predmetným úrazom sa podieľajú na jej invalidite len v rozsahu 10%. Bez diagnóz nesúvisiacich s úrazom, ktorý však stav zhoršuje, je aj tak miera poklesu zárobkovej schopnosti žalobkyne v rozsahu 55% (hoci poistenec je invalidný už pri poklese zárobkovej schopnosti o viac ako 40%). Nemožno preto súhlasiť s tvrdením žalovanej, že invalidita žalobkyne nevznikla výlučne ako následok úrazu. Ak by i netrpela ďalšími diagnózami, ktoré nemajú pôvod v úraze, aj tak by bola žalobkyňa invalidná. Preto je opodstatnené tvrdenie o invalidite žalobkyne výlučne ako následok úrazu - dopravnej nehody. Preukázanou invaliditou žalobkyňa naplnila zákonný predpoklad dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré jej má byť priznané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Okrem toho boli preukázané aj ďalšie dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobkyne, spočívajúce v jej obmedzeniach v pracovnom, súkromnom a rodinnom živote. Nebolo možné súhlasiť s konštatovaním súdu, že žalobkyňa žije v rovnakom rodinnom prostredí a je schopná zabezpečovať chod domácnosti. Vykonaným dokazovaním bol preukázaný opak, keďže z výsluchu žalobkyne vyplýva, že v dôsledku zranenia sa nemôže a nedokáže postarať o domácnosť, ani vykonávať práce v záhrade. Súd prvej inštancie opomenul i to, že žalobkyňa dovtedajšiu prácu môže vykonávať iba vďaka vynaloženiu mimoriadneho úsilia, najmä tomu, že manžel ju odviez do práce, ako aj z práce. Bez každodennej pomoci tretej osoby by žalobkyňa nebola schopná vykonávať dovtedajšiu prácu. Ďalšie obmedzenia spočívajú aj v znemožnenom spoločenskom styku, v dôsledku sťaženej pohyblivosti. Zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 5% je neprimerane nízke, preto žalobkyňa považuje za dôvodné zvýšenie minimálne v rozsahu 15%. Uvedené navýšenie ponechá dostatočný priestor pre navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia aj pri ťažších následkoch poškodenia zdravia v iných prípadoch, ktoré uvádza súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku a na ktoré sa odvoláva (u ktorých sa z povahy veci inak predpokladá vyšší počet jednotlivých položiek poškodenia zdravia, ako aj ich bodové ohodnotenie, čo nie je možné opomenúť).

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrvála na svojom názore týkajúcom sa výšky hodnoty bodu bolestného. Bolesť vznikla v januári 2012, preto bodové ohodnotenie bolo možné vyhotoviť v rovnakom roku. Znalecký posudok MUDr. A. Suchánka síce uvádza úvahy o dvoch termínoch možnosti prvého bodového ohodnotenia (7. februára 2013 - konzultácia s traumatológom, resp. 27. júla 2012, kedy už boli komplexné vyšetrenia v rámci MRI dostupné), pričom žalovaná sa jednoznačne prikláňa k variante s dátumom 27. júla 2012. Štandardne je možné bodové hodnotenie bolestného vyhotoviť pár mesiacov po nehode, teda v roku 2012, nevzhľadla preto dôvod pre vystavenie bodového ohodnotenia dňom, kedy sa žalobkyňa rozhodla ísť na konzultáciu k traumatológovi do Bratislavy. Z objektívneho hľadiska treba za prvú možnosť vyhodnotenia bodového ohodnotenia bolestného považovať moment, kedy boli všetky poškodenia žalobkyne zistené, a to nastalo najneskôr vyhotovením MRI vyšetrenia dňa 27. júla 2012. Nemôže byť preto správny názor, že nárok na náhradu škody vzniká dátumom vyhotovenia lekárskeho posudku (o ktorý by sa mohol ošetrujúci lekár požiadať aj 10 rokov po úraze). Najobjektívnejším momentom posudzovania hodnoty bodu, ale aj napr. začiatok plynutia premlčania je moment, kedy už bolo možné vyhotoviť bodové ohodnotenie prvýkrát (dostupnosť všetkých vyšetrení potrebných na vyhotovenie bodovania, v tomto prípade 27. júla 2012), nie v čase, keď sa poškodený rozhodol,

že jeho vypracovanie chce. So žalobkyňou uvádzaným výpočtom posudzovania invalidity žalovaná vyjadrila nesúhlas. Invalidita sa posudzuje tak, že ak poškodený trpí viacerými postihnutiami, najskôr sa určí percentuálna miera hlavného poškodenia zdravia (v prípade žalobkyne 55%) a následne ostatné zdravotné postihnutia, ktoré môžu zodpovedať spolu maximálne hodnoteniu 10%. Znamená to, že aj keby za každé ďalšie zdravotné postihnutie bolo možné priznať pokles vo výške 50% (vysoký krvný tlak, obezita, chronická žilová insuficiencia, chronická pankreatitída) došlo by sa k záveru, že poškodená má pokles 255%, čo je nezmyselné. Z uvedeného dôvodu sa pri akomkoľvek počte ďalších obmedzení a akejkolvek ich intenzite, pokiaľ nie sú hlavným ochorením, môže priznať maximálne 10% k hlavnému obmedzeniu (uvedené vyplýva z pripojeného listu Sociálnej poisťovne, odbor lekárskej posudkovej činnosti). Je tak nepreukázaným tvrdením žalobkyne, že nebyť úrazu, napriek svojim zdravotným ťažkostiam by invalidnou nebola (nedosiahla by pokles schopnosti vykonávať prácu minimálne o 40%). Naopak uvedené zdravotné postihnutia žalobkyne nesúvisiace s nehodou sa významným spôsobom podieľajú na celkovom stave žalobkyne. Žalovaná má za to, že žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa okrem invalidity preukázané neboli. To, že žalobkyňa nevykonáva niektoré domáce práce, že sa menej realizuje v záhrade, nešoféruje vozidlo zo strachu (pričom z jej výpovede vyplynulo, že pred nehodou šoférovala výnimočne len na krátke trasy) alebo, že vykonáva totožnú prácu iba vďaka vynaloženiu mimoriadneho úsilia, žalovaná nevníma ako dôvod hodný osobitného zreteľa, odôvodňujúci priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o viac ako 5%. Všetky dôvody, ktoré žalobkyňa uviedla, plne pokrýva základné bodové ohodnotenie. Žalobkyni bolo uznané aj 5%-né zvýšenie preto, že síce uznaním invalidity spĺňa podmienky na mimoriadne zvýšenie, avšak vzhľadom na ostatné okolnosti (diagnózy a faktory prítomné pred nehodou - chronická žilová insuficiencia, chronická pankreatitída, ťažká obezita), tieto výrazne obmedzovali aktivity žalobkyne, pri neexistencii závažných, resp. významných aktivít, ktoré by z dôvodu nehody boli zmarené u žalobkyne (priznaním vyššej náhrady by to bolo v porovnaní s inými osobami nespravodlivé). S uvedeným korešponduje konštatovanie znalca v trestnom konaní MUDr. Móresa, že počas liečby nebola žalobkyňa závažným spôsobom obmedzená v obvyklom spôsobe života. Pri tomto type nároku je potrebné zohľadniť, že nejde o otázku medicínsku, ale o otázku právnu. Pre porovnanie rôznych osôb nie je možné porovnanie poškodených s rôznymi diagnózami ako to uvádza v odvolaní žalobkyňa. Pre objektívne porovnanie je potrebné si predstaviť napr. 10 poškodených s totožnými diagnózami a obmedzeniami ako má žalobkyňa, kedy úlohou súdu je zvážiť, aké percentuálne navýšenie každého z nich je namieste, pričom u každého by mal dôjsť k inému číslu. Pri poškodených je rozdielny vek, sociálne prostredie, rodinné a spoločenské pomery pred a po nehode, prípadne aktivity, ktoré boli zmarené, či povolania. Je preto úlohou súdu po zistení skutkového stavu, posúdiť a transparentnou úvahou uviesť, či vôbec a ak áno, o koľko percent sa sťaženie spoločenského uplatnenia bude zvyšovať. Pokiaľ by žalobkyni boli zmarené mimoriadne aktivity vyplývajúce z akejkolvek oblasti (výnimočný športovec, politik, ekonóm, sudca, moderátor, herec a pod.) alebo by žalobkyňa utrpela úraz vo veľmi nízkom veku, bola by žalobkyňa rozhodne na tieto okolnosti poukazovala pri odôvodňovaní vyššej miery mimoriadneho zvýšenia. Keďže takéto aktivity zmarené neboli, nie je možné priznať mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyni bolo doposiaľ uhradených 43.494,09 eur, z toho 25.019,40 eur za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo možno podľa názoru žalovanej považovať za adekvátnu náhradu, bez potreby ďalšieho mimoriadneho zvyšovania sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

5. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky (nie otázky skutkovej), nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 CSP (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred súdom prvej inštancie. Možnosť

odvolacieho súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania prevzal aj CSP. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v tomto prípade daná. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Valera Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002) v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (najmä ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednávava právne otázky).

7. Podľa § 444 O. z. pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

8. Podľa § 5 ods. 2, 5 ZoBS výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky, zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za 1 bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže sú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

9. Podľa § 8 ods. 4 ZoBS lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

10. V posudzovanej veci bola sporná hodnota jedného bodu pre hodnotenie náhrady za bolesť, odvíjajúca sa od sumy 2% priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu za bolesť, určenú opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, vyhláseným v Zbierke zákonov SR na rok 2012 vo výške 15,72 eur (20/2012 Opatrenie MZ SR č. 3266-OL-2012) alebo vo výške 16,10 eur (6/2013 MZ SR č. s 02873-OL-2013 zo 4. apríla 2013). Súd prvej inštancie správne konštatoval, že akonáhle je ustálený zdravotný stav poškodeného, možno ohodnotiť bolesť. Uvedený záver korešponduje ustanoveniu § 8 ods. 4 ZoBS, podľa ktorého lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený (ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví). Dotknuté ustanovenie normuje postup pri vydávaní posudku, teda kedy možno uskutočniť posúdenie a vydať lekárske posudky. Ustanovenie zákona hovorí o tom, že pri určovaní bodového ohodnotenia bolesti sa hodnotí až v dobe stabilizácie bolesti a takéto ustanovenie je nutné odlišiť od temporálneho ustanovenia, ktoré by riešilo, podľa akého právneho predpisu sa posudzuje bolesť a náhrada za ňu, čo však nebolo potrebné pre daný prípad.

11. Súd prvej inštancie preto nedôvodne uviedol, že pre posúdenie podľa ktorej vyhlášky má byť odškodnenie bolesti, nie je rozhodujúci okamih, kedy sa ustálil zdravotný stav žalobcu, ale okamih kedy vznikla bolesť. Uvedená právna veta (obsiahnutá i v rozhodnutí NS ČR sp. zn. 32 Odo 132/2005) rieši to, podľa ktorej právnej normy má byť poskytnuté odškodnenie bolesti (pred účinnosťou vyhlášky a po účinnosti vyhlášky), pričom v danom prípade okamih vzniku bolesti (úrazový dej) nastal dňa 28. januára 2012, kedy podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť (ako i náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia), vrátane vydávania lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, tiež zásad na hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, upravoval ZoBS. V dôsledku uvedeného nebol daný dôvod riešiť problém v súvislosti s časovou účinnosťou právneho predpisu a súd prvej inštancie nedôvodne konštatoval, že žalovaná pri uplatňovaní odškodnenia žalobkyne uplatňovala správnu vyhlášku.

12. Náhrada za bolesť sa poskytuje za bolesť spôsobenú poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov (§ 2 ods. 1 ZoBS). Vznik nároku na náhradu za bolesť, od ktorého sa odvíja výška náhrady podľa § 2 ods. 2 ZoBS, sa viaže na určenie výšky náhrady za bolesť podľa odseku 1 § 5 ZoBS, ktorá sa určuje lekárskeho posudkom, vydávaným len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený, podľa § 8 ods. 4 ZoBS. Rozhodujúcim momentom je preto ustálenie zdravotného stavu poškodeného, ktorý umožňuje určiť bodové hodnotenie a ktorý je tak rozhodujúci pre stanovenie výšky náhrady za bolesť. Možno preto len súhlasí so žalovanou, že nie je možné navyšovať hodnotu bodu tým, že ju budeme viazať k vyhotoveniu bodového hodnotenia spadajúceho do neskoršieho

časového obdobia od ustálenia zdravotného stavu žalobkyne ako poškodenej. Okamih poškodenia zdravia môže byť konštatovaný práve ustálením zdravotného stavu a stabilizáciou bolesti (okamih vzniku bolesti môže byť pritom odlišný v čase škodovej udalosti a v čase vzniku bolesti vyvolaných liečením, prípadne neskorším odstraňovaním následkov poškodenia zdravia).

13. Zo znaleckého posudku MUDr. A. Suchánka č. 3/2016 (záver bod 8) vyplýva, že hodnotenie bolesti bolo možné vykonať 7. februára 2013 (keďže žalobkyňa nebola operovaná, komplikácia v zmysle trombózy podkolennej žily sa vytvorila niekoľko dní po úraze a k ďalším komplikáciám už nedošlo), po konzultácii traumatológa v Bratislave na klinike úrazovej chirurgie, kde rozhodli, že operácia pre nestabilitu ľavého kolena nie je indikovaná, avšak teoreticky bolo možné vypracovať hodnotenie odškodnenia za bolesť po MRI vyšetrení ľavého kolena, keď boli zistené všetky poškodenia ľavého kolena a bolo ich možné obodovať (pritom stanovisko, aký bude liečebný postup pre poškodenie väzov, kolena a menisku bolo dané až vo februári 2013).

14. Nejednoznačnosť uvedeného záveru znaleckého posudku spôsobila to, že pre strany sporu naďalej zostalo sporným posúdenie okamihu ustálenia zdravotného stavu stabilizáciou bolesti, kedy bolo možné vydať lekársky posudok a stanoviť výšku náhrady za bolesť. Súd prvej inštancie sa však nejednoznačnosťou záveru v uvedenej časti znaleckého posudku nezaoberal, čím neodstránil podstatu sporu v časti o náhradu za bolestné, pričom v tomto smere nevykonal ani vyhodnotenie dokazovania znaleckým posudkom, odôvodňujúcim zamietnutie žaloby vo vzťahu k náhrade za bolesť (resp. posúdením správnej výšky bodového ohodnotenia náhrady za bolesť v čase ustálenia zdravotného stavu žalobkyne).

15. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak v tejto časti postráda argumentáciu vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, zisteného i znaleckým dokazovaním (pri posudzovaní skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti), za účelom odstránenia rozporných tvrdení strán.

16. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má tiež obsahovať, aké zistenia z konkrétnych dôkazov boli vyvedené a aký majú význam z hľadiska hmotného práva. Ústavný súd Slovenskej republiky už vo viacerých nálezochoch judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/91 Zb.) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (uverejneného oznámením FMZV č. 209/1992 Zb. a č. 102/1999 Z. z.) je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje náležité dôvody, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (sp. zn. I.ÚS 226/03).

17. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP preto odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady za bolesť vo výške 150 eur s úrokom z omeškania, keďže nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, úlohou ktorého je preskúmať správnosť postupu súdu prvej inštancie, nie ho nahrádzať (k čomu nemá ani vytvorené pracovné podmienky).

18. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní (vykonaním dokazovania) odstrániť nejednoznačnosť záveru súdneho znalca obsiahnutom v znaleckom posudku (bod 8) č. 3/2016 z 5. apríla 2016, dôsledným vysvetlením a ozrejmením časového momentu ustálenia zdravotného stavu žalovanej (ako poškodenej), umožňujúceho vydať lekársky posudok o ohodnotení náhrady za bolesť, s jednoznačným záverom. Pri odškodňovaní bolesti je vždy potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ustálení zdravotného stavu. Okamih ustálenia zdravotného stavu (poškodenej) žalovanej vyžaduje odborné znalosti, až na základe ktorých môže súd prvej inštancie posúdiť skutkový stav podľa relevantných ustanovení (§ 5 ods. 1, 2 a § 8 ods. 4

ZoBS), pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci a rozhodnutie odôvodniť tak, aby jeho závery o týchto rozhodujúcich skutočnostiach neboli nezrozumiteľné alebo nepreskúmateľné (pre nedostatok alebo zmätočnosť dôvodov). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať tiež vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

19. Pri písomnom vyhotovení rozhodnutia súd prvej inštancie bude tiež dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a s akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami účastníkov. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa má vzťahovať aj na príslušenstvo vymáhanej pohľadávky.

20. Výška konkrétneho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí od ohodnotenia v lekárskom posudku, ako aj od toho, či a v akom rozsahu a s akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po ňom. Pre správne určenie výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po vzniku škodovej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou zúžené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Sťažením spoločenského uplatnenia je potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom, športovom živote a pod., jednak sťaženie či priamo znemožnenie výkonu povolania, možnosti ďalšieho sebazvedávania a iné.

21. Ustanovenie § 5 ods. 5 ZoBS umožňuje súdu zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, v rozsahu najviac o 50%, a to v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity. Uvedené ustanovenie je normou s relatívne neurčitou hypotézou, umožňujúcou súdu posúdiť s ohľadom na okolnosti každého jednotlivého prípadu, aké zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je v konkrétnom prípade primerané, opierajúc sa o hodnotenie poškodeného pred poškodením zdravia a po ustálení zdravotného stavu po jeho poškodení (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25 Cdo 759/205). V prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že samotné základné bodové ohodnotenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu s jeho zvýšením o 5% je dostatočne primerané (adekvátne) závažnosti trvalých následkov poškodenej žalobkyne. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie nestotožnil.

22. Úsudok o primeranosti zvýšenia odškodnenia má vychádzať jednak z konkrétnych, individuálne určených okolností posudzovanej veci, ako i zo súdnej praxe s prihliadnutím k iným prípadom obdobného druhu (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo 1106/2008). Ustanovenie § 5 ods. 5 pritom nedefinuje možnosť zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia existenciou výnimočných skutočností. Medzi prípady osobitného zreteľa však radí uznanie invalidity, ktorý definičný znak žalobkyňa spĺňala. Podľa záveru znaleckého posudku 3/2016 zdravotné ťažkosti nesúvisiace s predmetným úrazom sa podieľali na invalidite poškodenej (ako i na jej súčasnom zdravotnom stave) v rozsahu 10%. Podľa definície invalidity v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, na ktorý odkazuje ustanovenie § 5 ods. 5 ZoBS, ide o stav, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má poškodený pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa bola priznaná invalidita s mierou poklesu zárobkovej schopnosti 65%, i bez podielu obmedzení nesúvisiacich s predmetným úrazom (10%), by jednoznačne spĺňala definičný znak invalidity (55%).

23. Argument žalovanej o nesprávnom matematickom poňatí posudzovania invalidity s poukazom na ďalšie postupy sociálnej poisťovne pri posudzovaní obmedzenia schopnosti sociálnou poisťovňou na účely zákona o sociálnom poistení, bol bez právneho významu. Znaleckým posudkom bol preukázaný u žalobkyne ako poškodenej rozsah, v akom sa ostatné zdravotné postihnutia podieľajú na jej invalidite. Námietka žalovanej vo vzťahu k invalidite sa javila byť účelová už z dôvodu, že žalobkyňa poskytla zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 5%, podmienkou ktorého je práve uznanie invalidity. Keďže v odvolacom konaní žalobkyňa navrhla zvýšenie (minimálne) v rozsahu 15% (ktoré odôvodnila), sporným v konaní zostal len rozdiel v rozsahu zvýšenia náhrady za sťaženie

spoločenského uplatnenia o ďalších 10%. Nebol preto daný dôvod zaoberať sa v odvolacom konaní námietkami žalovanej vo vzťahu k invalidite poškodenej žalobkyne, ktorá bola preukázaná.

24. Súd prvej inštancie pri porovnávaní aktivít a spôsobu života žalobkyne pred poškodením zdravia a po jeho poškodení dospel k záveru, že poškodenie zdravia nemalo vplyv na jej život v pracovnej oblasti (výkon zamestnania, prípadne ďalší kariérny postup), ako ani rodinný život i kvalitu byvania (rodinné prostredie sa nezmenilo a žalobkyňa je schopná zabezpečovať chod domácnosti). Obmedzenie súd prvej inštancie vzhľadom len v dopravovaní sa žalobkyne do práce autom za pomoci manžela, ktorý ju vozí a nemožnosťou vykonávať práce v záhrade a venovať sa turistike. S uvedeným hodnotením skutkového stavu, vzhľadom na vykonané dokazovanie, však nemožno súhlasiť.

25. Žalobkyňa utrpela úraz v zrelom veku 47 rokov, ktorý je najproduktívnejším obdobím, čo sa týka kariéry, výkonu, osobných úspechov a pod.. V dôsledku zranení spôsobených nárazom automobilu však utrpela skrátenie ľavej dolnej končatiny o 2,5 cm, stredne ťažké obmedzenie hybnosti kolenného kĺbu, kývavosť kolenného kĺbu vľavo s potrebou ortézy, má trvalé pourázové poruchy krvného a lymfatického obehu a plošnú jazvu po poranení tváre (hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia z 9. júla 2013). V oblasti výkonu zamestnania je odkázaná na dopravu do zamestnania a späť za pomoci svojho manžela. Je limitovaná v súvislosti s organizáciou pracovného času, keďže prestávka na obed je nepostačujúca vzhľadom na nastalé zdravotné obmedzenia. V oblasti celkovej mobility je vyradená pri jazde autom, ako i na bicykli, ktoré druhy dopravy osobne využívala. Podľa znaleckého posudku 3/2016 žalobkyňa nedokáže vyrovnáť ľavú dolnú končatinu v kolene úplne ale vystretie je minimálne o 5 stupňov obmedzené a tým sa ľavá dolná končatina skrakuje ešte viac ako len o skrátenie spôsobené zlomeninou kosti predkolenia. Z toho dôvodu žalobkyňa nemôže dobre chodiť a našľapovať na ľavú dolnú končatinu, ktorá je okrem toho v kolene vybočená, čo je následok zlomeniny ľavého predkolenia. Uvedené zdravotné poškodenia spôsobili aj vylúčenie žalobkyne z výkonu domácich prác, vzhľadom na jej bývanie v rodinnom dome s rodinou (manželom a dcérou). Zdravotné postihnutia znemožnili žalobkyňi venovať sa svojim záujmom, zahradkáreniu a turistike. Kývavosť kolenného kĺbu vľavo zodpovedá pourázovému stavu kolenného kĺbu žalobkyne, pretože pri úraze sa jej poškodili väzy v kolene, čo spôsobuje nestabilitu a voľnosť kolena, pre ktoré musí žalobkyňa používať ortézu s bočnými výstupami a barlu. Podľa záverov súdneho znalca je žalobkyňa výrazne obmedzená v pohybe (str. 33, tretí odsek znaleckého posudku č. 3/2016).

26. Tak ako odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodeniu na zdraví a priebehu liečenia, musí byť aj odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodenej uplatniť sa v živote a spoločnosti. V prípade žalobkyne, podľa znaleckého posudku (str. 33), nie je daný ani predpoklad zlepšenia stavu.

27. Nebolo možné stotožniť sa ani s argumentáciou o nutnosti preukázovania výnimočných skutočností, dramatických zmien, prípadne osobitného okruhu profesií, v súvislosti s priznaním zvýšenia náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia. Rozsah priznaného odškodnenia má byť v súlade s princípom proporcionality, teda aby bol primeraný preukázaným obmedzeniam z hľadiska povahy ich následkov a predpokladanému vývoju, v záujme spravodlivej nápravy (s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu).

28. Odvolací súd pri posudzovaní primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne vychádzal z preukázaných skutkových okolností, zistených v priebehu dokazovania súdom prvej inštancie. Vzhľadom na preukázané vyššie konkretizované obmedzenia a limity žalobkyne v pracovnom, súkromnom a rodinnom živote, ako i obmedzenia v spoločenskom styku, odvolací súd dospel k záveru, že zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v rozsahu 5% nekompenzuje stav vyplývajúci zo znaleckého posudku. Opierajúc sa o hodnotenie závažnosti trvalých zdravotných následkov pri porovnaní aktivít a spôsobu života žalobkyne pred poškodením zdravia a po jeho poškodení, navrhované zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 15% rešpektuje požiadavky zákona i zásadu primeranosti. Je pritom ponechaný aj priestor zodpovedajúci ešte ťažším následkom alebo strate schopnosti životného uplatnenia v jednotlivých oblastiach života v iných prípadoch.

29. Následky poškodenia na zdraví, ktoré sa z medicínskeho hľadiska nemusia javiť ako obzvlášť ťažké, môžu však postihnutú osobu vylúčiť z jej doterajších aktivít a možností uplatnenia v rôznych sférach zapojenia v spoločnosti. Nízky vek, v ktorom následky nastanú, je len jedným z kritérií, ktoré sú pre zvýšenie náhrady významné. Rozhodujúcim je vždy porovnanie stavu pred vznikom ujmy na zdraví so stavom, ktorý sa vytvoril v dôsledku poškodenia zdravia (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1592/2010). V prípade žalobkyne, ženy v produktívnom veku, zapojenej do pracovného, rodinného a spoločenského života, adekvátne jej životnému štýlu (v dôsledku úrazu) nastalo výrazné limitovanie možností v oblasti mobility, ktorá je základom akéhokoľvek sociálneho, spoločenského, pracovného kontaktu, vrátane používania zdravotnej pomôcky (barly), i s prihliadnutím na skrátenie dolnej končatiny u ženy. Preukázané následky škody na zdraví sú trvalého rázu, bez prognózy zlepšenia doterajšieho stavu a majú preukázateľne nepriaznivý vplyv na uplatnenie žalobkyne v živote aj v spoločnosti, práve v súvislosti s jej spôsobom života (nevykonávaním tzv. mimoriadnych aktivít alebo profesie nemôže byť žalobkyňa znevýhodnená, prípadne vylúčená z možnosti spravodlivej kompenzácie, v zmysle princípu proporcionality).

30. Len tak môže byť naplnená požiadavka účinného primeraného odškodnenia za vzniknutú škodu na zdraví a pokiaľ má mať náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by súd priznal v porovnateľných prípadoch, nesmie byť však zjavne neprimeraná individuálnym okolnostiam prípadu.

31. Odvolací súd v porovnaní so súdom prvej inštancie preto dospel k odlišným záverom v otázke, akú výšku zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne treba považovať za primeranú. S poukazom na vyššie uvedené skutkové a právne významné okolnosti, bolo treba považovať za primerané zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 15%.

32. Pri výpočte zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia bolo vychádzané z počtu bodov 1480, s prihliadnutím na závery znaleckého posudku, ktorý položku 393a - obmedzenie pohyblivosti bedrového ľavého kĺbu ľahkého stupňa, v lekárskom posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vylúčil ako stav vzniknutý v priamej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou. V dôsledku uvedeného celkový počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia predstavoval 1480 bodov (lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 9. júla 2013 v rozsahu 780 bodov po odpočítaní položky 393a v hodnote 100 bodov, t. j. 680 bodov a znalecký posudok znalkyne MUDr. Ľubomíry Izákovéj č. 19/2013 z 15. apríla 2013 v rozsahu 800 bodov, žalovanou nenamietaným). Keďže hodnota jedného bodu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bola nesporná, predstavujúca výšku 16,10 eur, celková výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavovala sumu 23.828 eur (1480 bodov x 16,10 eur). Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 15% tak predstavoval zvýšenie o sumu 3.574,20 eur (celková výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia po zvýšení tak predstavovala sumu 27.402,20 eur). Vzhľadom na oznámenie žalobkyne o úhrade sumy 1.191,40 eur zo strany žalovanej (písomným podaním z 11. augusta 2016), predstavujúcej ňou akceptované zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 5%, dlh žalovanej voči žalobkyni predstavoval sumu 2.382,80 eur (zostatok zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. 3.574,20 eur po odpočítaní čiastočného plnenia vo výške 1.191,40 eur).

33. Odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12.719 eur tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 2.382,80 eur a v zostávajúcej časti žalobu o zaplatenie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol.

34. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (vzhľadom na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady za bolesť vo výške 150 eur s príslušenstvom, bude potrebné rozhodnúť o celkovej náhrade trov konania).

35. Odvolací súd nariadil súdu prvej inštancie vykonanie opravy úvodnej časti napadnutého rozsudku, správnym označením predmetu konania, keďže ním bolo uplatňované aj zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v konkrétnej výške.

36. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.